

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 22Pc/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519202245
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Hricková
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2020:2519202245.1

Uznesenie

Okresný súd Piešťany v právnej veci navrhovateľky: Q. F., rod. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C., bydliskom N. B. XXX, M., štátnej občianky Slovenskej republiky, proti otcovi ako osobe povinnej platiť výživné: K. F., nar. XX.X.XXXX, bytom N.. C. XXXX/XX, W., štátnemu občanovi Slovenskej republiky, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

S c h v a ľ u j e zmier účastníkov konania uzavretý na pojednávaní dňa 28.4.2020 v znení:

I. Vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke, naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 10P 60/2013-72 zo dňa 17.12.2013, sa z v y š u j e s účinnosťou od 12.9.2019 do budúcnosti na sumu 70,- eur mesačne na sumu 115,- eur mesačne, ktorú sa otec navrhovateľky z a v ä z u j e platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Dlhé výživné na zvýšenom výživnom za obdobie od 12.9.2019 do 30.4.2020 v sume 343,50 eura sa otec navrhovateľky z a v ä z u j e splácať v pravidelných splátkach vo výške po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia celého dlžného výživného na zvýšenom výživnom s tým, že výška poslednej splátky bude 3,50 eura, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti uznesenia o schválení zmiernu, vždy do 15. dňa v mesiaci, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania otca navrhovateľky s plnením ktorejkoľvek splátky.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 5.9.2019, doručeným Okresnému súdu Piešťany dňa 12.9.2019, sa navrhovateľka domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti zo strany otca k nej zo sumy 70,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na začatie konania. Dlhé výživné za obdobie od podania návrhu až do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej navrhla umožniť otcovi splácať v splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania proti otcovi ako osobe povinnej platiť jej výživné.

2. Návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že vyživovacia povinnosť otca k nej bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 10P 60/2013-72 zo dňa 17.12.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.2.2014, ktorým súd zároveň rozviedol manželstvo jej rodičov. V čase určenia vyživovacej povinnosti jej otca bola navrhovateľka maloletá a navštevovala základnú školu vo Vrbovom. V súčasnosti je plnoletá, v roku 2016 začala študovať na Gymnáziu J. B. Magina vo Vrbovom, pričom po ukončení strednej školy má záujem pokračovať v sústavnej príprave na budúce povolanie na vysokej škole informatiky v Brne. Už vzhľadom na jej vek sa zvýšili náklady na oblečenie a stravu v porovnaní s obdobím, kedy bola naposledy určená vyživovacia povinnosť jej otca. Navrhovateľka mala v poslednom čase zvýšené náklady spojené so zubným strojčekom, s vyšetreniami a ošetreniami s tým spojenými. Mala aj zvýšené výdavky spojené s absolvovaním autoškoly. Mesačné výdavky na stravu,

ošatenie, hygienické potreby a voľnočasové aktivity predstavujú úhrnne cca 80,- eur mesačne. Keď začne navštevovať vysokú školu, jej náklady sa ešte zvýšia za náklady spojené s bývaním na internáte, na cestovné a na stravu, aj na výkonnejší notebook, keďže by chcela študovať informatiku. Matka si voči nej vyživovaciu povinnosť plní dobrovoľne.

3. Otec navrhovateľky spočiatku súhlasil so zvýšením výživného maximálne na sumu 135,- eur mesačne z dôvodu, že ten si kúpil ojazdené auto, aby mohol dochádzať skoro ráno do zamestnania mimo bydliska, čím sa mu zase zvýšili náklady na cestovné. Navrhovateľke občas prispel finančne aj nad rámec vyživovacej povinnosti, napríklad sčasti za zubné ošetrovanie, za autoškolu aj na vreckové, za vysvedčenie či k MDD. V súčasnosti býva u svojich rodičov, ktorým prispieva na bývanie sumou 165,- eur mesačne.

4. Súdu je z jeho úradnej činnosti známe, že manželstvo rodičov navrhovateľky, S. F., rod. M., a K. F., bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 10P 60/2013-72 zo dňa 17.12.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.2.2014. Tým istým rozsudkom súd zároveň rozhodol a o úprave rodičovských práv k navrhovateľke, ktorá bola v danom čase maloletá, na čas po rozvode manželstva, vrátane určenia povinnosti otca prispievať na výživu navrhovateľky sumou 70,- eur mesačne.

5. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení účastníkov a z obsahu súdneho spisu z konania, v ktorom bola naposledy určená vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke, súd zistil, že mesačný príjem matky navrhovateľky sa zvýšil o sumu cca 31,85 eura, keďže čistý príjem zo zamestnania sa u nej zvýšil zo sumy 1.014,90 eura na 1.044,- eur, prídavky na dieťa sa zvýšili zo sumy 23,10 eura na 24,95 eura mesačne. Zvýšili sa však aj náklady na bývanie z pôvodných 300,- eur na 370,- eur. Matkine pomery sa zhoršili o cca 38,15 eura mesačne. Okrem vyživovacej povinnosti k navrhovateľke inú vyživovaciu povinnosť matka navrhovateľky nemá.

6. Súd zistil, že otec navrhovateľky ku dňu určenia vyživovacej povinnosti rozsudkom zo dňa 17.12.2013 bol nezamestnaný, pričom v danom čase súd mal za to, že v možnostiach a schopnostiach otca navrhovateľky bolo dosahovať príjem vo výške cca 400,- eur mesačne. Náklady otca navrhovateľky spojené s bývaním boli vtedy 250,- eur mesačne. V priebehu tohto konania o zvýšenie výživného bol otec navrhovateľky zamestnaný postupne u rôznych zamestnávateľov na dobu pár mesiacov, avšak s častými niekoľkomesačnými prestávkami, kedy bol nezamestnaný. Jeho priemerný čistý príjem v roku 2018 bol 621,97 eura, od 16.6.2011 do 2.11.2019 bol 709,40 eura mesačne. Napriek tomu, že aj v deň pojednávania vo veci zvýšenia výživného, konkrétne dňa 28.4.2020, bol otec navrhovateľky opätovne nezamestnaný, súd mal za to, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať mesačne príjem 640,- eur vzhľadom na priemerné výšky miezd a na lokalitu, v ktorej býva, keďže rodič z vyživovacej povinnosti sa nemôže zbaviť vyživovacej povinnosti tvrdením, že si nevie nájsť trvalé zamestnanie vo svojom odbore, keďže sa môže zamestnať aj mimo svojho odboru a do práce môže aj dochádzať. Otec navrhovateľky mal zvýšené jednorazové výdavky spojené s kúpou ojazdeného auta, aby mohol flexibilne dochádzať do zamestnania, čím mu vznikali ďalšie výdavky na pohonné hmoty. Na kúpu auta si vzal, podľa jeho tvrdenia, pôžičku, výšku a splácanie ktorej súdu nepreukázal žiadnymi listinami. Uviedol, že má zvýšené náklady na mobilný telefón, k čomu súd poznamenáva, že náklady na mobilný telefón majú všetci účastníci konania, pričom na zvýšenie nákladov spojených s mobilným telefónom súd mohol prihliadnuť iba u navrhovateľky, keďže táto v čase, kedy bola naposledy určená vyživovacia povinnosť jej otca, nemala žiadne náklady na mobilný telefón, na rozdiel od jej rodičov. Súd dodáva, že pokiaľ otec navrhovateľky platí vysoké platby za nevýhodný program služieb mobilnému operátorovi, nevýhodnosť tohto programu služieb nemožno pričítať na ľarchu oprávneného dieťaťa alebo druhého rodiča dieťaťa. V porovnaní s obdobím, kedy bola naposledy určená vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke, náklady na bývanie sa u otca navrhovateľky znížili zo sumy 250,- eur mesačne na sumu 165,- eur mesačne. Neobstojí argumentácia otca navrhovateľky, že je povinný prispievať na výživu svojim rodičom, keďže vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom, a teda rodičia otca navrhovateľky majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť medzi sebou, a pravdepodobne majú aj príjem o starobného dôchodku. Ďalej, vzhľadom na súčasné mzdy v národnom hospodárstve a na pracovné ponuky v danej lokalite, v ktorej býva otec navrhovateľky a v širšom okolí, sa zvýšila aj schopnosť otca navrhovateľky dosahovať príjem zo sumy 400,- eur mesačne na sumu 640,- eur netto mesačne. V niektorých mesiacoch mal síce zvýšené výdavky na pohonné hmoty pri dochádzaní do zamestnania, ktoré podľa úvahy súdu mohli dosahovať maximálne 150,- eur mesačne pri dochádzaní do Nového Mesta nad Váhom a do Jaslovských Bohuníc, kde preukázateľne pracoval istý čas. Pomery na strane otca navrhovateľky sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zlepšili o 175,- eur (nižšie

výdavky na bývanie o 85,- eur + schopnosť dosahovať vyšší príjem o 240,- eura, všetko mínus náklady na pohonné hmoty pri dochádzaní autom 150,- eur mesačne). Otec navrhovateľky okrem vyživovacej povinnosti k navrhovateľke inú vyživovaciu povinnosť nemá.

7. U navrhovateľky došlo k výraznému zvýšeniu životných nákladov a iných výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, predovšetkým vzhľadom k veku a k druhu školy, keďže v čase posledného určenia vyživovacej povinnosti jej otec bola navrhovateľka maloletou žiačkou základnej školy, pričom nedávno ukončila 4. ročník gymnázia. V tomto konaní súd nemohol prihliadnuť na potencionálne výdavky navrhovateľky, ktoré jej ešte len môžu vzniknúť v budúcnosti súvislosti so štúdiom na vysokej škole, pokiaľ sama nenastúpi dennú formu štúdia na vysokej škole. Súd zohľadnil, že mala zvýšené výdavky na fixný zubný strojček a na ošetrenia s tým spojené, na autoškolu, pričom neuniklo pozornosti súdu, že v menšej časti na tieto výdavky prispel aj jej otec. Občasné vreckové a pozornosť k sviatku alebo k vysvedčeniu predstavovalo 10,- eur až 20,- eur. Navrhovateľka v návrhu na zvýšenie výživného uviedla, že jej výdavky na jedlo, hygienické potreby, voľnočasové aktivity a ošatenie predstavujú cca 80,- eur mesačne + mobil v sume 10,- eur mesačne. Jej neskoršie vyjadrenie o nákladoch na ošatenie vo výške 130,- eur mesačne súd považuje za neprimerane vysoké náklady, keďže dospelému študentovi strednej školy, dokonca ani študentovi vysokej školy (pozn. ktorým navrhovateľka zatiaľ nie je), nie je nevyhnutné kupovať oblečenie každý mesiac, a ak by aj, tak nie vždy v sume prevyšujúcej 100,- eur.

8. Účastníci konania na pojednávaní dňa 28.4.2020 uzavreli zmier, podľa ktorého 1.) vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke, naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 10P 60/2013-72 zo dňa 17.12.2013, sa zvyšuje s účinnosťou od 12.9.2019 do budúca zo sumy 70,- eur mesačne na sumu 115,- eur mesačne, ktorú sa otec navrhovateľky zaväzuje platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a 2.) dlžné výživné na zvýšenom výživnom za obdobie od 12.9.2019 do 30.4.2020 v sume 343,50 eura sa otec navrhovateľky zaväzuje splácať v pravidelných splátkach vo výške po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia celého dlžného výživného na zvýšenom výživnom s tým, že výška poslednej splátky bude 3,50 eura, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti uznesenia o schválení zmiernu, vždy do 15. dňa v mesiaci, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania otca navrhovateľky s plnením ktorejkoľvek splátky. Súčasťou zmiernu bola aj dohoda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

9. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť

10. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 65, tretia veta ZR, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

14. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 75 ods. 2 ZR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 155 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“ alebo „Civilný mimosporový poriadok“ v príslušnom tvare), konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh.

19. Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

20. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

21. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým konanie končí.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

25. Podľa § 148 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), žalobca a žalovaný môžu uzavrieť zmier. O uzavretie zmiernu sa má súd vždy pokúsiť.

26. Podľa § 148 ods. 2 CSP, súd rozhodne o tom, či uzavretý zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

27. Z obsahu spisu je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke došlo k výraznej zmene pomerov predovšetkým u navrhovateľky, a v nemalej miere aj u jej otca, odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke. Zmier uzavretý účastníkmi konania zodpovedá potrebám navrhovateľky, ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom jej otca ako osoby povinnej platiť výživné, pri zohľadnení sumy životného minima pre povinného otca podľa § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov v sume 210,20 eura mesačne na jednu plnoletú fyzickú osobu, keďže rozhodnutie súdu by nemalo byť likvidačné ani pre povinného rodiča z vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu. Suma dlžného výživného na zvýšenom výživnom zohľadňuje už existujúcu vyživovaciu povinnosť otca navrhovateľky vo výške 70,- eur mesačne, a preto namiesto celkovej sumy priznaného výživného za obdobie od 12.9.2019 do 30.4.2020, t. j. za 7 mesiacov a 19 dní, v celkovej výške 115,- eur/mesiac x 7 mesiacov + 115,-eur/30 dní v mesiaci x 19 dní, dlžné výživné na zvýšenom výživnom predstavuje iba rozdiel zodpovedajúci zvýšeniu výživného za dané obdobie, ktorý bol vypočítaný ako rozdiel medzi naposledy určeným výživným v sume 70,- eur a výživným podľa zmiernu účastníkov uzavretom v tomto konaní v sume 115,- eur, ktorý bol vypočítaný za dané obdobie nasledovne: (priznané výživné 115,- eur mínus predchádzajúce výživné 70,- eur) za mesiac x 7 mesiacov (od 10/2019 do 4/2020) + (115,- eur mínus 70,- eur) za mesiac /30 dní v mesiaci september 2019 x 19 dní (t. j. od 12.9.2019 do 30.9.2019), t. j. 315,- eur + 28,50 eura, dlžné výživné na zvýšenom výživnom celkom 343,50 eura. V časti dohody o nároku na náhradu trov konania zmier plne korešponduje so súčasnou právnou úpravou, podľa ktorej v mimosporovom konaní, a teda aj v konaní vo veciach výživného plnoletých osôb, platí zásada, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (§ 52 CMP). Preto súd dospel k záveru, že tento zmier nie je v rozpore so všeobecne záväznými

právnymi predpismi, ani v rozpore s dobrými mravmi (§ 75 ods. 2 ZR), a preto ho v súlade s citovaným ustanovím § 148 ods. 2 CSP schválil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 2 ods. 1 CMP, § 355 ods. 2, § 357 CSP a contrario).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších prepisov.